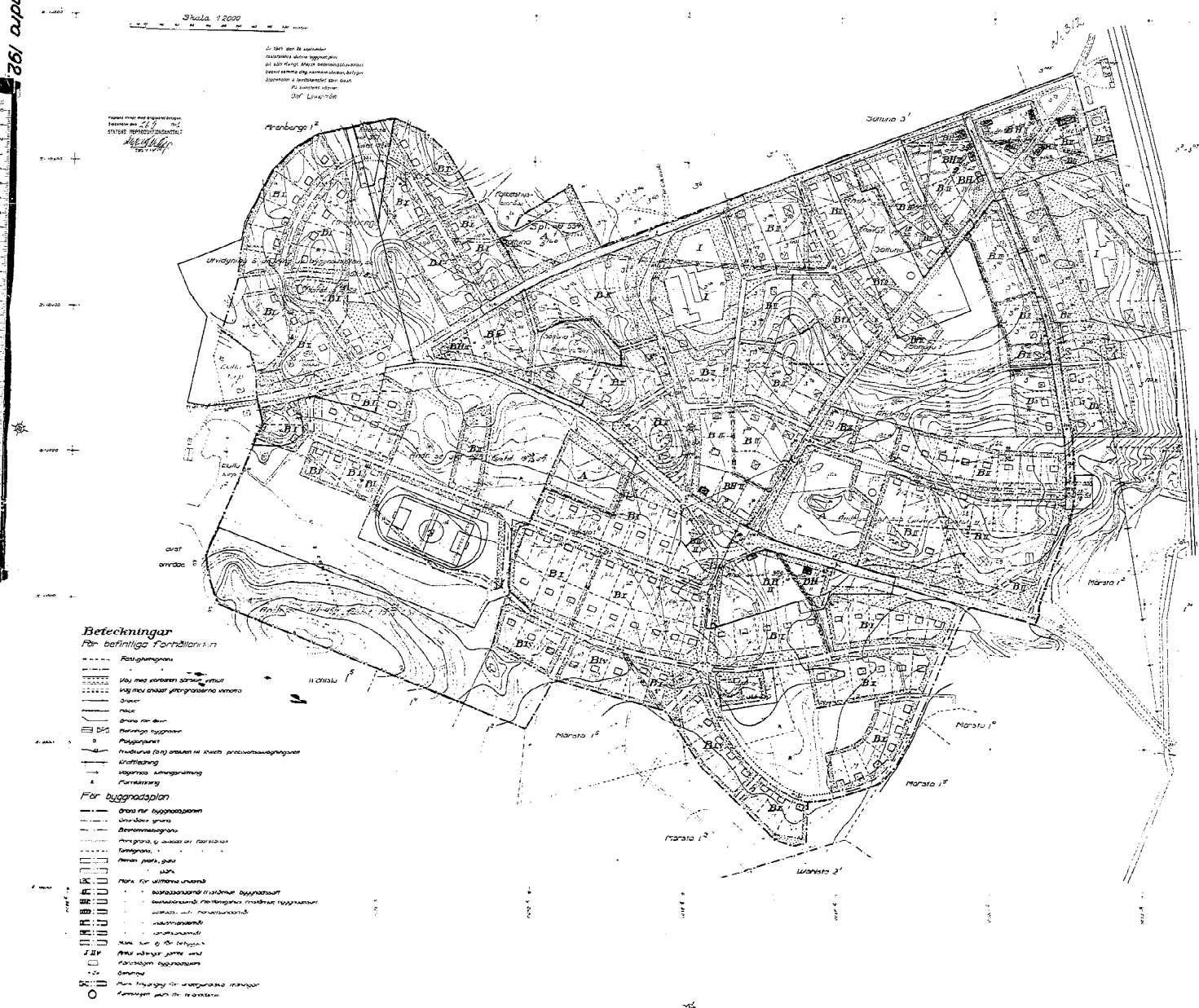


Forslag till byggnadsplan
för
Märsta Stationssamhälle
i Husby-Ärlinghundra socken, Stockholms län
K. 1:100000
S. 1:100000
S. 1:100000



Översikt 36 x

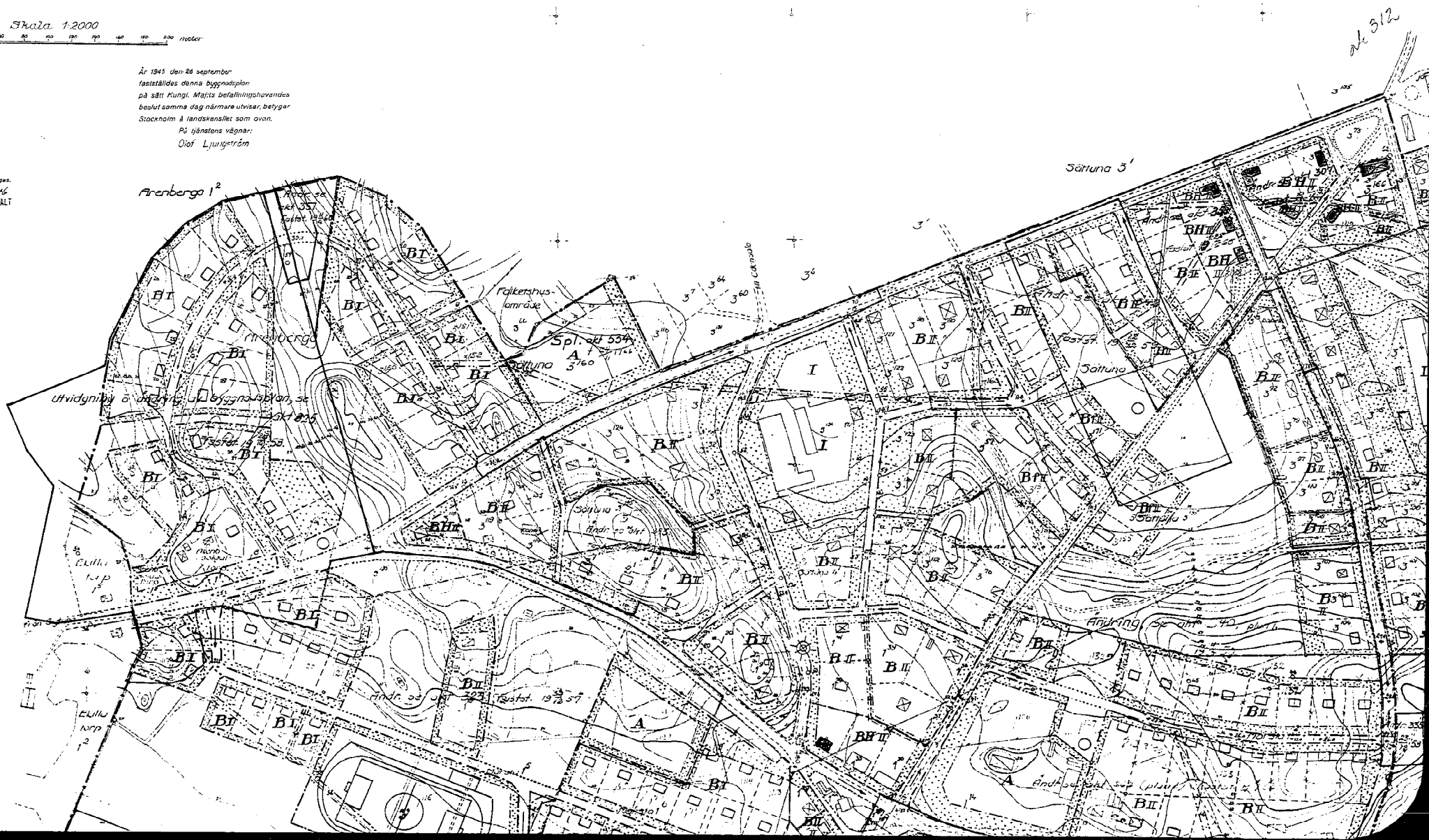
Husby-Ärlinghundra 192.

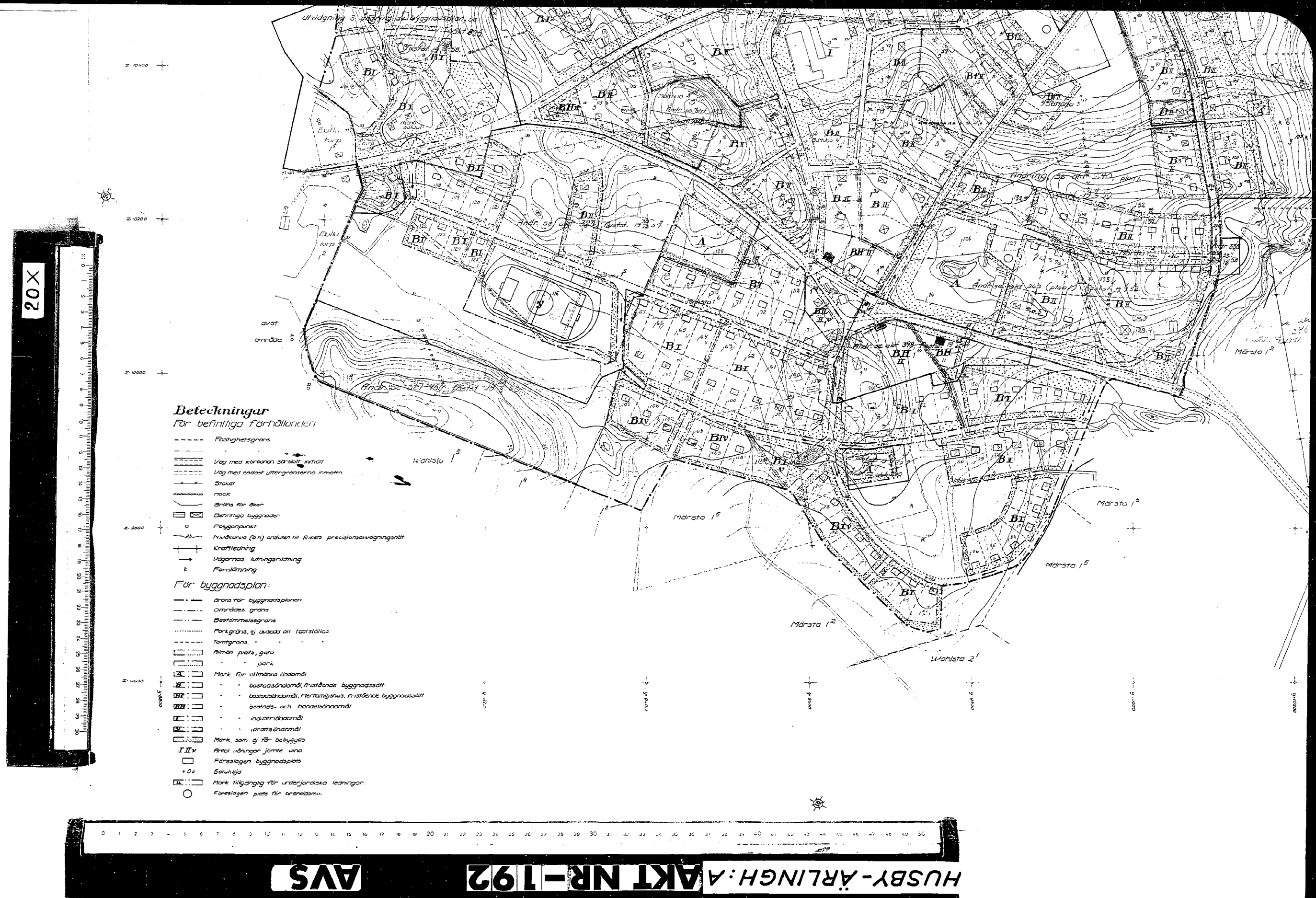
Förslag till byggnadsplan
för
Märsta Stationssamhälle
i Husby-Ärlinghundra socken, Stockholms län
upprättad år 1945 av
Carlson & Svan
Distriktsarkitektkontor

Skala 1:2000

År 1945 den 24 september
fastställdes denna byggnadsplan
på ett i Kungl. Maj:ts befallningsmyndighet
utskickat samråds- och utredningsutskott
bestående av landshövdingen som ordförande
och följande ledamöter:
Olof Ljunggren

Platser och med byggnadsplan
bestämda områden
STATENS REPRODUKTIONSAKSTAT
1945





HUSBY-ÄRLINGH: A

AKT NR-192

AVS

dsplan

samhälle

n, Stockholms län

nr. 17

100 200 meter

År 1945 den 24 september
FÖRSTÄLLNING om byggplan
på 181 Pungt. Mått: befästningsavstånd
Svets sammanlagd större utvär, betyg
Stockholm & landskapsarkitekt
På SÖRRENS (SÖRRENS)
Olof Ljunggren

Arterberg 1^o



20X

Husby-Ärlinghundra.

Aktnummer 192

Kartan förvaras rullad

Aug. upphävs och ut-
färdande av nya byggnads-
ordningar, se akt

Norsmunda 220.

Avskrift.

S. De. No. 7442.
S. De. No. 7442.

10/94 SSB:45.

Utdrag av protokoll, hållet
inför Kungl. Maj:ts befälningshavande
i Stockholms län & landskansliet den 26
september 1945.

Med en den 7 mars 1945 hit ingiven skrift hade Helmer Fredriks-
son m.fl. för fastställelse överlämnat förslag till byggnadsplan för
närsta stationssamhälle i Busby-Ärtinghundra socken, vilket förslag
beskådliggjorts & en av distriktslantmätaren Gunnar Pavell år 1945
upprättad karta med därtill hörande beskrivning och byggnadsplanebe-
stämmelser. Vid skriften hade jämvel fogats förslag till avloppsplan
för ifrågevarande område.

I ärendet hade yttranden avgivits av vägförvaltningen, länssar-
kiten och överlantmätaren i länet samt av riksentikvarieämbetet.

Härefter hade vederbörande markägare och kommun ävensom andra,
vilkas rätt kunde av förslaget beröras, lämnats tillfälle att inkomma
med skriftliga erinringar mot dess innehåll, därvid Eric Ericsson, Märsta
10 11 28
1 och 1, Aktiebolaget Svenska Shell, Märsta 1, Aktiebolaget Jo-
han Sörling, Sättuna 1 136
Sättuna 3 26 1
Sättuna 3, Erik Westholm, Sättuna 3, samt Ivar Wallin, Vahlsta
2 4 5
1, 1 och 1, framställt vissa anmärkningar mot förslaget, varjämte

Överlantmätaren.

Kungl. järnvägsstyrelsen inkommit med en skrivelse i ärendet.

Sedan sökandena vidtagit vissa ändringar i byggnadsplaneförslaget och de av ändringarna berörda markägarna godkänt desamma, hade länsarkitekten ånyo avgivit yttrande i ärendet.

Efter antecknande härav meddelades följande

B e s l u t.

Kungl. Maj:ts befälningshavande prövar, med stöd av 60 § stadsplanelagen, skälligt fastställa ifrågakvarande förslag till byggnadsplan, sådant detsamma numera åskädliggjorts å ovan nämnda karta med därtill hörande beskrivning och byggnadsplanbestämmelser av den lydelse härvid fogade bilagor (Bil. A och B) utvisa, dock att från fastställelsen undantages den å kartan angivna fastighetsindelningen.

För den av länsarkitekten i ärendet utförda granskningen förpliktas sökandena att till Kungl. Maj:ts befälningshavande inbetala avgift till statsverket med ett belopp av etthundratjugutio kronor 20 öre, vilken avgift skall debiteras å denna expedition.

Den, som icke åtnöjes med denna resolution, äger att däruti hos Kungl. Maj:t i underdänighet söka ändring genom besvär, vilka, av den klagande själv eller lagligen befullmäktigat ombud underskrivna, skola till Kungl. kommunikationsdepartementets expedition ingivas före klockan

tolv en månad från denna dag, varande dock klagande även medgivet att på eget äventyr i betalt brev med allmänna posten besvären till Kungl. departementet insända.

På tjänstens vägnar:
Olof Ljungström.

Avskriftens riktighet bestyrkes i tjänsten:

[Signature]

Afskrift.

Bil. A.

Beskrivning till förslag till byggnadsplan för Märsta stations-
samhälle i Husby-Ärlinghundra socken av Stockholms län.

Planområdet omfattar större delen av det bebyggda området av Märsta stationsamhälle vid järnvägslinjen Stockholm-Uppsala jämte angränsande partier innehållande delar av fastigheterna Märsta 1, 5 och 1, Sättuna 3¹³⁵, del av Arenberga 1² samt dessutom ett flertal exproprierade, avskräddade och avstyckade lägenheter, närmare redovisade i bilagda äganderättsförteckning. Planområdet har avgränsats med hänsyn till sannolik exploatering inom överskådlig framtid, naturliga förhållanden och äganderättsförhållanden.

Under hösten har inom det berörda området företagits en sociologisk undersökning av två teknologer avsett för examensarbete. Härvid har befolknings- och boendeförhållanden studerats avseende kommande behov för industrier, handel, kommunala och sociala inrättningar. Kompletterat med egna undersökningar har det härvid erhållits materialet bildat grundval vid bedömandet av bebyggelsens utformning samt vid utläggningen av markreservat för speciella behov.

Som grundstomme vid planeringen har bibehållits genom samhället gående större vägar, nämligen stora Stockholm-Uppsalavägen, dess förbindelse med Märsta station, landvägen till Odensala samt förbindelsen mellan Märsta station och gamla gästgivaregården, belägen på

11
 Mästa 1. . Beträffande gatufröring i övrigt har från vägförvaltningens sida framställtts önskemål, att Stockholm-Uppsala vägen i möjligaste mån skulle skyddas från utfarter. Dessa ha därför koncentrerats dels till centrum, dels till områdets öst- och västkant, där uppsamlingsgator fått mynna ut. Anslutning i gemensamma punkter från de planerade områdena på ömse sidor vägen har ej skett, då detta beträffande områdets västra del omöjliggjorts av terräng- och bestående fastighetsförhållanden, medan i områdets östra del den södra anslutningen något måst förskjutas på grund av att sikten eljest skyms av backe. Något förskjutna anslutningspunkter torde för övrigt ej innebära nackdel ur trafiksynpunkt, då härigenom en direkt korsande trafik på huvudvägen undvikas. Vidare är att märka, att huvudvägens betydelse i viss mån minskas genom anläggandet av den nya vägen mellan Stockholm och Uppsala, som enligt nuvarande stakningar avsetts att framdragas öster om järnvägen. För förbindelsen med denna, liksom för lokaltrafiken med industriområdet och bebyggelsen öster om järnvägen har viadukt planerats strax söder om stationsområdet, där på grund av tillräcklig sluttning väster om järnvägen densamma blir billigare än på det släta åkerpartiet norr om stationen.

Planområdet är avsett att bebyggas med företrädesvis egnahemsvillor. Då ortens näringsliv framtrallt är uppbyggt på de befintliga industrierna, samt bland dessas arbetarstam ett betydande behov av hyreslägenheter

ypat sig, ytterligare accentuerat genom planerade utvidgningar av industrierna efter kriget, har ett område i randen mellan åker och skogsmark planerats med tvåvånings flerfamiljshus. Beträffande bebyggelsen i övrigt har inom samhällets centrala partier tvåvåningsvillor tillåtits, medan övriga delar reserverats för enplansvillor, detta speciellt då bebyggelsen före kriget var inriktat på dylika.

På sydligaste bostadsraden har dock möjlighet till annan bebyggelse givits, då närmast liknande en typ, som efter konferenser med H.S.B.s egnahemsavdelning avsetts lämplig. Skisser över denna bifogas. Typen är här betecknad som 1 1/2-våningshus och har i byggnadsplanen åsatts beteckningen B1v. Belägen i skogskanten och bildande avslutning på bostadsområdet kan högre bebyggelse här vara lämplig utan att man för den skull bör övergå till mera tyngande tvåvåningsvillor så långt från samhällets centrum.

I anslutning till den planerade överfartens korsning med tvenne viktigare gator har ett handelscentrum planerats. På grund av områdets utsträckning har även ett sekundärt centrum vid den gamla gästgivaregården, där redan nu handel, bensinstation och reparationstjänst finnas, ansetts behöfligt. En byggnad för handelsändamål är även påfordrad vid korsningen mellan den stora landsvägen och nedfarten till stationen.

Mark för allmänt behov har reserverats närmast med tanke på hem-

bygdsgård, kommunalhus, brandstation, utvidgning av skolområde och folkets-
husområde. Dessutom har tomt för kyrklig byggnad reserverats i anslutning
till gammalt gravfält i områdets södra del, utlagt till park.

För industriändamål har reserverats den mark, som nu innehas av
tvänne befintliga industrier (varav den ena tillfälligt nedlagd) och som
på grund av dyrbara byggnader måste kvarbli inom bostadsområdet. Industri-
området i övrigt har emellertid tänkt förläggas öster om järnvägen, där re-
industri/
den nu större/finnas och utvecklingsmöjligheterna äro stora.

Parkområdet har i möjligaste mån samlets i sammanhängande stråk, där
detta med hänsyn till nu befintlig bebyggelse låter sig göra. Dessutom har
utlagts ett par mindre områden, som lämnats vid den tidigare bebyggelsen
och då avsetts till park. Vidare har på grund av befintliga fornlämnningar,
av riksantikvarieämbetet redovisade på medföljande karta, vissa partier
mest undantages från bebyggelse och utläggas till park. Parkområdet består
av väsentligen skog. På åkern har plats för två lekplatser och bollplaner
reserverats inom bebyggelsen. Likaså har idrottsplats utlagts på ett jämnt
åkerparti inom parkområdet, tillräcklig enligt de i internationella måtten
på dylik med tillhörande idrottsbyggnader, varjämte även parkerings-
utrymmen finnas i närheten.

Plats för branddammar har reserverats på vattenrika punkter.

Utrymme och plats för allmänna ändamål, ~~idrott~~ idrottsområde och

branddammar har planlagts i samråd med de kommunala myndigheterna.

Utredning om planområdets förseende med vatten och avlopp har
verkställts och redovisas i bilagda förslag till vatten och avlopp.

Stockholm i februari 1945.

Gunnar Petzell.

Distriktslantmätare.

Avskriftens riktighet bestyrkes i tjänsten:

[Signature]

Afskrift.

Bil.B.

Förslag till byggnadsplanebestämmelser för Märesta stationssamhälle
i Husby-Arlinghundra socken i Stockholms län.

1.
Områdets användning.

- 1 mom. Med A betecknat område får endast användas för allmänt ändamål.
- 2 mom. Med B och Bf betecknat område får endast användas för bostadsändamål. Byggnadsinspektören äger dock medge inredning av samlingslokaler, lokaler för hantverk samt garage för å tomten boendes privata behov.
- 3 mom. Med BH betecknat område får endast användas för bostads-, handels- och därmed jämförliga ändamål. Byggnadsinspektören äger dock medge inredning av lokaler för mindre hantverk samt garage för å tomten boendes privata behov.
- 4 mom. Med I betecknat område får endast användas för industriellt eller därmed jämförligt ändamål. Bostäder må dock här uppföras ehuru icke i större utsträckning än som erfordras för respektive anläggningars tillagn och bevakning.
- 5 mom. Med Y betecknat område får endast användas för idrottsändamål.
- 6 mom. Å med u betecknat område får ej sådana åtgärder vidtagas, som förhindra underjordiska ledningars framdragande och underhåll.
- 7 mom. Med prickning betecknat område får ej bebyggas.

8 mom. Med Tn betecknat område får användas endast för ett betjäna-
motortrafiken och annat därmed samhörigt ändamål, och får bebyggas
endast med erforderlig kioskbyggnad.

§ 2.

Byggnadsätt.

Med B, Bf eller BH betecknat område får bebyggas endast med
hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Tomts storlek.

1 mom. Tomt må icke bildas med mindre areal än 1200 m².

2 mom. Tomt med mindre areal än 2500 m² får icke bebyggas om icke led-
ningar för avlopp från tomtens anläggas före eller i samband med bygg-
nadsföretaget i enlighet med den byggnadsplanen bifogade römningsplanen
under betryggande kontroll från hälsovårdsnämnden.

3 mom. Tomt, som bildats före byggnadsplanens fastställande och som in-
nehåller en areal överstigande 1500 kvadratmeter är dock undantagen från
ovanstående bestämmelser angående skyldighet att anlägga ledningar.

§ 4.

Byggnadernas antal och storlek.

1 mom. Å med B, Bf och BH betecknat område får tomt bebyggas med endast
en bostadsbyggnad och ett uthus. Byggnadernas sammanlagda areal får å
varje tomt ej överstiga 200 kvadratmeter och därav uthuset högst 40
kvadratmeter. Vad ovan stadgats skall dock ej åga tillämpning för tomt

överstigande 4000 kvadratmeter. Av sådan tomts areal skola minst
9/10 lämnas obebyggda.

2 mom. Å med I betecknat område skola av tomts areal minst två
tredjedelar lämnas obebyggda.

3 mom. Å fastigheten Sattuna 3¹⁹ må utan hinder av vad i 1 mom. fö-
reskrives byggnadernas sammanlagda areal högst uppgå till 300 m².

§ 5.

Antal lägenheter.

1 mom. Å med B eller BH betecknat område får byggnad icke innehålla
mer än en bostadslägenhet. Dock må byggnadsinspektören där så prövas
lämpligt medgiva inredandet av ytterligare en lägenhet.

2 mom. Å med Bf betecknat område får byggnad icke innehålla mer än
fyra bostadslägenheter. Dock må byggnadsinspektören där så prövas
lämpligt medgiva inredandet av sex lägenheter.

3 mom. Byggnad innehållande mer än två lägenheter må icke uppföras
med mindre avloppsledningar enligt en av hälsovårdsnämnden godkänd
plan anläggas före eller i samband med byggnadsföretaget.

§ 6.

Byggnads läge å tomt.

1 mom. Byggnad må icke uppföras på mindre avstånd från fastighetens
gräns än 6 meter i den mån ej annat angivits å byggnadsplanen.

2 mom. Uthus och dylik byggnad får i allmänhet ej förläggas närmare

gräns mot grannstomt än 4,5 meter, dock må byggnadsinspektören medgiva, att sådan byggnad förläggas på mindre avstånd från eller i gräns mot grannstomt, där byggnadsinspektören efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek eller andra inverkan- digheter utan olägenhet kunna ske.

3 mom. Avståndet mellan skilda byggnader i samma tomt må ej vara mindre än 12 meter. Byggnadsinspektören äger dock här så kan ske utan fara för sundhet och brandsäkerhet samt utan ett lämpligt bebyggande av kvar- toret i dess helhet förvaras, för uthus och annan gårdsbyggnad medgiva mindre avstånd såväl till annan sådan byggnad som till huvudbyggnad, dock ej under 4,5 meter.

4 mom. Framför fönster till bönings- eller arbetsrum mot gård skall läm- nas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd ovan ett plan i jämnhöjd med fönstrets underkant. Nämnade mått må dock underskridas, där rummets behov av dagljus är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

§ 7.

Byggnads höjd och våningsantal.

1 mom. Inom med BI betecknat område må byggnad icke uppföras i mer än 1 en våning och ej till större höjd än 6,0 meter. Inom BI v betecknat område må byggnad icke uppföras med mer än en våning och inredd vind och ej till större höjd än 8,0 meter.

2 mom. Inom med BII, BfII och BHII betecknat område må huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än 8,0 meter och ej med flera än två våningar.

3 mom. A med A betecknat område må byggnad ej uppföras till större höjd

än 8,0 meter. Dock må byggnadsinspektören där så provas lämpligt kunna medgiva att byggnad i enstaka fall uppföres till större höjd, dock högst 10,6 meter.

4 mom. I med I betecknat område må byggnad icke uppföras till större höjd än 10,6 meter.

5 mom. A med B, Bf, ^{och/} BH betecknat område må uthus eller annan gårds- byggnad icke uppföras till större höjd än 2,5 meter, dock må byggnads- inspektören i särskilt fall medgiva avvikelser härifrån för gårdsbygg- ned, vars användning kräver större våningshöjd.

6 mom. A med Tm betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 2,5 meter.

§ 8.

Taklutning.

1 mom. Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

2 mom. Vid bebyggelse med en våningshus där vind får inredas, äger dock byggnadsinspektören medgiva större taklutning än vad i 1 mom. stadgats.

§ 9.

Allmänna bestämmelser.

1 mom. Vad ovan sagts angående tomt skall i tillämpliga delar gälla även tomtplats.

Stockholm i februari 1945.

Gunnar Pavell.

Distriktslantmätare.

Avskriftens riktighet bestyrkes i tjänsten:

